

STOPIŅU NOVADA ULBROKAS BIBLIOTĒKA

2018.gada februāris

Izstāde

“JAPĀNAS STUDIJAS UN SINOLOĢIJA - VALODNIEKA, TULKOTĀJA, BIBLIOTEKĀRA EDGARA KATAJA 95 (1923) DARBS, AIZRAUŠANĀS UN DZĪVE”

Lielajam japāņu un ķīniešu kultūras pārzinātājam februārī nozīmīga dzīves jubileja. Šis cilvēks esot skarbs, bet pretimnākošs. Nācis pasaulē Buhedū ciemā, Ķīnā 1923.gada 2.februārī. 1943.gadā beidzis Ziemeļmandžūrijas universitātes Ekonomikas fakultāti. Bet savā dzīvē, viņa paša vārdiem ticot, Katajs pieredzējis 10 valstu karogus. Edgara Kataja tēvs, valcēnietis Kārlis Kattai Japānas – Krievijas kara dēļ savulaik iesaukts cariskās armijas dienestā un nosūtīts uz Tālajiem Austrumiem. Savu bērnību Edgars Katajs nodzīvojis daudznacionālajā Mandžūrijā par kuru kāds japānis teicis, ka šajā vietā patiesībā nevar atrast ne īstu Japānu, ne īstu Ķīnu. Pēckara gadus Katajs jau minētajā Ziemeļmandžūrijā strādājis gan kā tulkis, gan kā Harbinas Politehniskā institūta docētājs, līdz 1955.gadā ieradies Latvijā.

Kā japāņu un ķīniešu valodas tulkotājs Edgars Katajs nostrādājis 30 gadus, šo laiku vienlaikus pavadot arī Latvijas Zinātņu akadēmijas Fundamentālajā bibliotēkā, bibliotekāra amatā. Bijis arī LU Orientālistikas katedras docētājs. Par tulkojumiem Katajs saņēmis Japānas valdības apbalvojumu Svētā Dārguma ordeni.

Bet arī latvieši ir pateicīgi par Kataja kunga ieguldījumu tulkošanā. Ne velti savulaik, vēl padomju gados ar šī cilvēka palīdzību latviski iznākušas tādas grāmatas kā “Sniegu valstībā” (1975), “Japāņu detektīvs” (1986) (pieejams arī Ulbrokas bibliotēkā) un citas. Iznākuši ne tikai daiļliteratūras darbi, bet arī grāmatas par Japānas un Ķīnas kultūrvēsturi. Tāpat grāmatu izdošanā Katajs konsultējis arī citus autorus, piemēram, Ulbrokas bibliotēkas krājumā esošos Zanes Mellupes “Dzenbudistu stāstus”. Atdzejojis arī savulaik žurnālā “Karogs” ievieto japānietes Kadzuko Širaiši dzeju. Daudzu zinātnisku publikāciju autors.

Izstādē piedāvājam arī Ulbrokas bibliotēkas grāmatas, kas tieši nav saistītas ar E.Kataja darbu, bet cerams – patiks Japānas un Ķīnas kultūras cienītājiem un ieinteresētiem lasītājiem. Nemelosim, ka daudzu mūsu lasītāju sapnis ir aizbraukt uz kādu vai abām šīm valstīm. Izstādē izvietotās grāmatas būs labs sākums šādam nodomam!

Izmantotie informācijas avoti

1. Amerikāņu skola : japāņu stāsti / Nobuo Kodzima, Rjūnoske Akutagava, Siro Hasegava u.c. ; no japāņu val. **tulk. Edgars Katajs** ; tulk. iev. - [Rīga] : Anitas Mellupes SIA BO "Likteņstāsti", 2003. - 256, [7] lpp. - Paskaidrojumi: [259.-261.] lpp.
ISBN 9984611744.
Japāņu literatūra. Stāsti.
2. Dzenbudistu stāsti / no ķīniešu val. tulk. un pēcv. aut. Zane Mellepe ; red. Vija Brangule; **konsultants Edgars Katajs** ; Zanes Mellupes foto. - Rīga : SIA "Likteņstāsti", 2006 (SIA "Talsu tipogrāfija"). - 110, [1] lpp. : il., krāsu ielīmes ; 18 cm.
ISBN 9984611949.
Budisms.
Reliģiska literatūra. Ķīniešu reliģijas.

3. Isikava, Tacudzo. Niedres vējā [Tekstizdevums] : psiholoģisks romāns / Tacudzo Isikava ; no japāņu val. **tulk. Edgars Katajs** ; red. Gints Jansons ; māksl. Imants Krepics. - Rīga : Liesma, 1992. - 573, [1] lpp. ISBN 5410010027. Japāņu literatūra.
 4. Japāņu detektīvs / no japāņu val. **tulk., sast. un pēcv. sarakst. Edgars Katajs**. - Rīga : Liesma, 1986. - 493, [2] lpp. Saturs: Nezvērs tumsā / Rampo Edogava ; Cilvēcības apliecinājums / Sejiči Morimura ; Tuksnešainā zeme / Seičo Macumoto. Japāņu literatūra.
 5. **Katajs, Edgars**, 1923-. Japāna krustām šķērsām / Edgars Katajs. - [Rīga] : Apgāds "Valters un Rapa", 2003. - 318, [1] lpp. : il. - Bibliogr.: 318.-[319.] lpp. ISBN 9984595935. Ceļojumu apraksti. Kultūra. Vēsture. Japāna.
 6. **Katajs, Edgars**, 1923-. Zem desmit valstu karogiem / Edgars Katajs ; aut. pēcv. - Rīga : Jumava, 2000. - 237, [2] lpp., [8] lp. fotoil., [1] lp. portr. : k. ISBN 9984052842. Latviešu literatūra. Autobiogrāfiskā proza, latviešu. Ķīna. Japāna. Padomju Savienība.
 7. Komacu, Sakjo. Japānas nogrimšana : zinātniski fantastisks romāns / Sakjo Komacu ; no japāņu val. **tulk. Edgars Katajs** ; J.Parnova pēcv. ; māksl. Georgs Krutojs. - Rīga : Zinātne, 1982. - 504, [2] lpp. - (Fantastikas pasaulē). Japāņu literatūra.
 8. Ķīniešu mīti un leģendas / no ķīniešu val. tulk. Zane Mellupe ; **priekšv. aut. Edgars Katajs** ; red. Vija Brangule ; pēcv. sarakst. Anita Mellupe ; dizains Inga Poļevska. - Rīga : Likteņstāsti, 2005 (Talsu tipogrāfija). - 159, [1] lpp. : il., ģīm., faks. ; 20 cm. ISBN 9984611779. Mitoloģija - Ķīna. Leģendas - Ķīna. Ķīniešu literatūra.
 9. Ķīniešu sakāmvārdu pasakas / no ķīniešu val. tulk. Zane Mellupe; **konsultants Edgars Katajs**. - [Rīga] : Anitas Mellupes SIA BO Likteņstāsti, [2004]. - 123, [4] lpp. : il. ISBN 9984611787. Folklorā - Ķīna. Parunas un sakāmvārdi - Ķīna.
 10. Širaiši, Kadzuko. Satikāties novakarē pirms 250 tūkstošiem gadu / Kadzuko Širaiši ; no japāņu val. **atdzej. Edgars Katajs**. Karogs, Nr.12 (2005, dec.), 23.-25.lpp. ISSN 0132-6295.
- *****
11. 21 likteņstāsts : [ievietota informācija **par Edgaru Kataju**] / red. Anita Mellupe, Gunta Strautmane ; tekstus salikušas Inga Miezīte un Gunita Štrausa. - Rīga : Likteņstāsti, 2007. - 313, [1] lpp. : il. ISBN 9984988570. Biogrāfiskā proza, latviešu. Latviešu literatūra.
 12. **Katajs Edgars** // Latvijas enciklopēdija : 5 sēj. ar rād. / projekta vad. Irina Tastevna ; galv. red. Heinrihs Jubels ; sagat. Laima Kursiša ... [u.c.] ; fotogr.: Aivars Āķis, Jānis Apals, Jānis Eiduks, Eiženija Freimane, Edmunds Goldšteins, Gunārs Janaitis, Ojārs Jansons, Māris Kundziņš, Valdis Laurinovičs, Zigurds Mežavilks, Vilhelms

Mihailovskis, Jānis Pilskalns, Jānis Pipars, Imants Prēdelis, Igors Tastevens, Uldis Veiss, Māris Zemgalietis. - Rīga : Valērija Belokoņa izdevniecība, 2005 (Rīga). - 799 lpp. : il., ģīm., faks., tab., k. - Hronoloģija: 731.-779.lpp. . - Latvijas Komponistu savienības biedri: 780.-781.lpp. . - Lāčplēša Kara ordeņa kavalieri: 781.-793.lpp. 3.sēj. I-LATV.
ISBN 998494820X. . - ISBN 9984948234.
Enciklopēdijas un vārdnīcas.
340.lpp.

13. Gailītis, Viestarts. Latvietis no krievvalodīgās Ķīnas : [par Edgaru Kataju] / Viestarts Gailītis // Diena (3.febr, 2003) [Elektroniskais resurss]. – Tiešsaistes pakalpojums. – Nos. no tīmekļa lappuses. – Rīga : Lursoft, Lursoft IT, 1997 – 2018. – Tiešsaistes pakalpojums. – Pieejas veids: tīmeklis [WWW.URL: https://www.diena.lv/raksts/pasaule/krievija/latvietis-no-krievvalodigas-kinas-11578814](https://www.diena.lv/raksts/pasaule/krievija/latvietis-no-krievvalodigas-kinas-11578814)
Resurss skatīts 2018.gada 30.janvārī

Ķīna un Japāna

14. Balode, Ilona. Rīga-Pekina jeb ceļošana un izdzīvošana ne-sezonā / Ilona Balode ; red. Anda Brazauska ; Austras Cukurās vāka, ģeogr. k., CD māksl. noform. ; foto: Ilona Balode, Rolands Ūdris. - Rīga : Zvaigzne ABC, [2012]. - 520 lpp., [16] l. fotogr. : k. + 1 CD. - Piel.: 1 CD "Rīga-Pekina" grām. saundtreks ar Ūdrīša dziesmām. Rolanda Ūdra CD ar dziesmām. Saturs: Tālie Rietumi ; Elle un Āzija.
ISBN 9789934023866.
Ceļojumi.
Ķīna.
15. Makdonalda, Fiona. Aicina senā Japāna / Fiona Makdonalda ; konsultante Heidi Potere ; no angļu val. tulk. Ingūna Beķere. - [Rīga] : Zvaigzne ABC, 2001. - 64 lpp. : il. - Skaidrojošā vārdnīca: 62.-63. lpp. . - Rādītājs: 64. lpp.
ISBN 9984220885.
16. Šulcs, Bruno. Nezināmā Ķīna : [ceļojumu piezīmes] / Bruno Šulcs ; red. Mudīte Arāja ; Lindas Kusiņas un Bruno Šulca foto. - Rīga : Lauku Avīze, 2005 (Rīga : (Preses nams). - 255 lpp. : il., ģīm. ; 21 cm. - Bibliogr.: 254.lpp.
ISBN 9984542076.
Ceļojumi.
Ķīna.
17. Žaks, Martins. Kad Ķīna valdīs pār pasauli / Martins Žaks ; no angļu val tulk. Ilona Bērziņa, Kristīna Blaua. - Rīga : Jumava, 2011. - 504 lpp.
ISBN 9789934110085.
Pasaules politika. Ķīna.
18. Военный канон Японии : первоисточники / составитель Т.Клири ; перевод с английского А.Петровой. - Москва : ПОСТУМ, 2016. - 430, 1 с. : ил. - Глоссарий: с.403-424. . - Библиогр.: с.425-429.
ISBN 9789998000230.
Karamāksla un zinātne - Vēsture. Samuraji.
Japāna - Vēsture.
19. Малявин, Владимир. Военный канон Китая. Сунь-цзы. Сунь Бинь / Владимир Малявин. - Москва : РИПОЛ классик, 2016. - 491, [4] с. : ил. ; 21 см.
ISBN 9785386089504.
Karamāksla un zinātne - Ķīna - Vēsture. Ķīna - Vēsture. Militārā stratēģija. Kultūras vēsture.
Ķīna.

20. Cibuļš, Juris. Kam valodā zilbei var būt deviņi toņi. puķei / Juris Cibuļš // Cibuļš, Juris. Tautu brīnumainās pasaules / Juris Cibuļš ; redaktors Jānis Ločmelis. - [Rīga] : Raudava, 2014. - 196 lpp. : il. ; 22 cm. - Bibliogrāfija: 193.-195.lpp. - Grāmatā aprakstīto tautu saraksts: 195.lpp. ISBN 9789984981628.
Etnoloģija. Dzīvesveids un paražas. Valoda un valodas. Ābece. Minoritātes. Etnogrāfija.
116.-117.l.lpp.
21. Cibuļš, Juris. Sieviešu rakstā ikviens vārds līdzīgs puķei / Juris Cibuļš // Cibuļš, Juris. Tautu brīnumainās pasaules / Juris Cibuļš ; redaktors Jānis Ločmelis. - [Rīga] : Raudava, 2014. - 196 lpp. : il. ; 22 cm. - Bibliogrāfija: 193.-195.lpp. - Grāmatā aprakstīto tautu saraksts: 195.lpp. ISBN 9789984981628.
Etnoloģija. Dzīvesveids un paražas. Valoda un valodas. Ābece. Minoritātes. Etnogrāfija.
115.lpp.
22. Imperatori Kioto bija dievi // 100 pasaules skaistākās pilsētas : brīnišķīgs ceļojums pa pieciem kontinentiem / tulk.: Iveta Galēja, Viktors Gammeršmidts, Aija Jakoviča, Irīda Miska, Anita Poļakovska, Gundega Rudzīte, Dace Sileniece ; red. Valda Plūmiņa. - Rīga : Zvaigzne ABC, [2002]. - 208 lpp. : krās. il. ; 35 cm. - Oriģ. nos.: Die 100 schönsten Städte der Welt (Hamburg, 2002).
ISBN 9984226654.
Pilsētas. Pilsētas -- Pasaules valstis.
[186.] - 187.lpp.
23. Japāna // Burvju ota : pasaules tautu pasakas : : [krāj.] / no krievu val. tulk. A. Ozola-Sakse ; dzejas rindas tulk. A. Bauga ; red. I. Vasmane ; il. G. Filjipovskis. - Rīga : Zvaigzne ABC, [2002] (Rīga : (a/s "Poligrāfists"). - 447, [1] lpp. : il. ; 22 cm.
ISBN 9984223663.
Folklorā. Tautas pasakas.
Tautas pasakas -- Krājumi.
226.-[235.] lpp.
24. Lielais Ķīnas mūris // Ne tikai septiņi pasaules brīnumi... / sast.: Arvīds Purviņš, Harijs Kalniņš ; red.: Indra Andersone, Inese Ritenberga ; māksl. Ints Vilcāns. - Rīga : Avots, 2006 (Valmiera : (Valmieras tipogrāfija Lapa). - 247 lpp. : il., k. ; 17 cm. - Bibliogr.: 247.lpp.
ISBN 9984757846.
Kultūras vēsture. Vēsturiskās celtnes.
Civilizācijas vēsture.
[165.] - 169.lpp.
25. Svētais ķīniešu kalns Taišāns // Ne tikai septiņi pasaules brīnumi... / sast.: Arvīds Purviņš, Harijs Kalniņš ; red.: Indra Andersone, Inese Ritenberga ; māksl. Ints Vilcāns. - Rīga : Avots, 2006 (Valmiera : (Valmieras tipogrāfija Lapa). - 247 lpp. : il., k. ; 17 cm. - Bibliogr.: 247.lpp.
ISBN 9984757846.
Kultūras vēsture. Vēsturiskās celtnes.
Civilizācijas vēsture.
170.-173.lpp.
26. Токио // Все столицы мира : энциклопедический справочник : : общие сведения, природные условия, население, язык, вероисповедание, история развития, культурное значение, информация для туристов / [авт.-сост. О.В.Зыкина, Л.А.Бурлуцкая, Г.А.Гальперина... [и др.]. - Москва : Вече, 2004. - 591 с., [8] л. фотогр. : ил.

ISBN 5953301685.

Enciklopēdijas un vārdnīcas. Pilsētas.

Pilsētas. Enciklopēdija.

C. 349.-354.